

Znaczenie impulsywności w przebiegu i rozwoju uzależnienia od alkoholu

The role of impulsiveness in development and course of alcohol dependence

Andrzej Jakubczyk^{1, 2}, Marcin Wojnar^{1, 2, 3}

¹Katedra i Klinika Psychiatryczna Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego

²Szpital Nowowiejski w Warszawie

³University of Michigan, Department of Psychiatry, Ann Arbor, MI, USA

Abstract – The definition of impulsiveness overlaps at least two symptoms of alcohol dependence according to ICD-10 and DSM-IV criteria. It has been shown, that high levels of impulsivity may increase the vulnerability for the development of alcohol addiction. Moreover, impulsiveness is a predictor of poor addiction treatment outcomes. In impulsive individuals' alcohol problems appear earlier in life and a history of family problems is frequently reported. It is possible that impulsiveness is a genetically based personality trait which contributes to a higher risk of alcohol dependence and may be considered as an endophenotype. To date, polymorphisms in genes related to dopamine and serotonin system activity have been shown to be associated with impulsivity. Research results show that by disrupting the function of frontal lobes alcohol rises the level of impulsivity in already addicted patients. The fact that alcohol craving and the level of impulsiveness are probably controlled by the same brain areas confirms very close relationship between impulsiveness and alcohol dependence.

Key words: alcohol, dependence, behavioural impulsiveness, cognitive impulsiveness, frontal lobe

Streszczenie – Definicja impulsywności pokrywa się co najmniej z dwoma objawami uzależnienia od alkoholu według kryteriów ICD-10 oraz DSM-IV. W licznych badaniach wykazano, że duże nasilenie tej cechy jest czynnikiem ryzyka rozwoju uzależnienia od alkoholu oraz predyktorem niekorzystnego jego przebiegu. U osób impulsywnych problemy z piciem alkoholu rozpoczynają się wcześniej. U jednostek tych uzależnienie często występuje w rodzinie, co może sugerować, że impulsywność jest genetycznie uwarunkowaną cechą predysponującą do rozwoju uzależnienia i może być uznana za endofenotyp. W dotychczasowych badaniach potwierdzono związek pomiędzy impulsywnością a polimorfizmem genów układu serotonergicznego i dopaminergicznego. Wyniki przeprowadzonych badań wskazują, że poprzez toksyczne działanie na funkcje płatów czołowych alkohol powoduje wzrost impulsywności, co z kolei zwiększa ryzyko używania alkoholu, zamykając w ten sposób błędne koło chorobowe. Niezwykle ścisły związek pomiędzy impulsywnością a uzależnieniem od alkoholu potwierdzają wyniki badań, w których wykazano, że za odczuwanie głodu alkoholowego i za impulsywność odpowiedzialne są te same ośrodki mózgowe.

Słowa kluczowe: alkohol, uzależnienie, impulsywność behawioralna, impulsywność poznawcza, płat czołowy